

T.C. MALTEPE ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Tez Danışmanlığı İlkeleri

Tezli Yüksek Lisans Programının amacı, ilgili alanda öğrencinin; kuramsal ve uygulamaya dönük bilgilerini geliştirmek, bilimsel araştırma yaparak yeni bilgiler üretme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini, sorunlara ve çözümlerine yönelik bir bilimsel bakış becerisini kazandırmaktır. Öğrenci bu düzeye ulaştığını, derslerini başararak ve kabul edilebilir bir yüksek lisans tezini sunarak kanıtlar. Yüksek lisans tezi, öğrencinin edinmiş olduğu kuramsal ve uygulamaya dönük bilgi ve becerilerini kullanarak yeni bilgiler üretmek, değerlendirmek ve yorumlamak amacıyla yaptığı bilimsel bir araştırmayı içeren yazılı olarak sunulan bir bilimsel çalışmadır. Bir yüksek lisans tezi için asgari beklenti, tezin belli bir alana ait bilimsel bir araştırmaya dayalı olması, olgular arasındaki ilişkilerin araştırılması, sorun alanlarının belirlenmesi ve bunlara özgün çözüm ve öneriler getirilmesidir. Yüksek lisans tezinin nitelik ve akademik bakımdan ayırt edici özelliği tezin bilimsel bir araştırmaya dayandırılmasıdır. Yüksek lisans tezinin bir bilimsel makale üretebilecek standartlara sahip olması arzu edilen bir düzeydir.

Doktora Programının amacı, öğrenciye bağımsız bilimsel araştırma yapabilmesini, bilimsel olayları irdeleyerek yorum yapabilmesini, yeni bilgiler ve özgün alternatif çözümler üretebilmesini sağlamak için gereken kuramsal ve uygulamalı en derin ve geniş bilimsel bilgi ve becerileri kazandırmaktır. Süreç başarıyla sonuçlanırsa öğrenci “Alanının Doktoru” kabul edilir. Öğrenci bu düzeye ulaştığını, derslerini başararak ve kabul edilebilir bir Doktora Tezini sunarak kanıtlar. Bir doktora tezi için asgari beklenti, bilime yenilik getirmesi, yeni bilimsel yöntemler geliştirmesi ya da bilinen bir yöntemin yeni alanlara uygulanabilmesinin sağlanmasıdır. Doktora tezinin, yüksek lisans tezi ile karşılaştırıldığında nitelik bakımından ayırt edici özelliği; Doktora tezinin dar ve belirli bir alanda yapılan derin bir bilimsel araştırmaya dayandırılmasıdır. Doktora tezinin en az bir bilimsel makale üretebilecek düzeyde olması esastır. Bu nedenle lisansüstü öğrenci danışmanlığının, akademik çıktıların ürüne dönüştürülmesindeki rolü akademisyenlerin temel sorumluluklarından birisidir. Danışmanlık, sadece araştırma sonuçlarının transferine katkı sağlamak olmayıp aynı zamanda danışman-öğrenci ilişkisi bağlamında bir eğitim-öğretim modellemesidir. Bu yüzden akademik alanda, ister yüksek lisans isterse doktora düzeyinde olsun başarılı bir tezin ortaya çıkabilmesi için akademik danışmanlık çok büyük önem arz etmektedir. Tez danışmanı, bilgi, tecrübe, yapıcı yorum ve vizyonu ile tez öğrencisine başarılı tez ortaya çıkarmak için araştırma ve yazma konusunda yardımcı olur, yol gösterir ve rehberlik yapar. Bu bağlamda Enstitüye bağlı ABD/ASD Başkanlıklarında yazılan tezlerin daha başarılı olması için tez danışmanlığı ile ilgili aşağıdaki ilkelere uyulması çok büyük önem taşımaktadır.

1. Danışmanın sorumlulukları, tezin konusunun belirlenmesi, çalışmaya başlamadan önce araştırma izni ve/veya etik kurul onayına ihtiyaç olup olmadığı hususunda gerekli değerlendirmenin ve araştırmanın yapılması, verilerin toplanması, analiz edilmesi ve Enstitünün tez yazım kurallarına uygun yazılarak tezle ilgili gereken süreçlerde öğrenciye yol gösterme ve rehberlik etmektir.
2. Danışmanın uzmanlık alanı ile tez konusu arasında akademik uyum olmalıdır.
3. Öğrencinin araştırmasında yeterli rehberlik yapabilmeli, tez konusunda gerekli bilgi birikimine sahip olmalıdır

4. Danışman, tezin başlangıcından itibaren dikkatlerini öğrenciye odaklamalı, öğrencinin ilgisini ve beklentilerini dikkate almalıdır.
5. Tez konusu ve başlığı, danışman ve öğrenci ile müzakere edilerek ve ayrıca YÖK Ulusal Tez Merkezinde (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) yer alan çalışmalar incelenerek kararlaştırılmalıdır.
6. Tez başlığı ve konusu, kısa, öz, açık, anlaşılır, daha önceden yapılmış olan çalışmaların tekrarı olmayacak şekilde ve net olmalıdır.
7. Tez başlığının Türkçesi ile İngilizce çevirisi birbiri ile uyumlu olmalıdır. Çeviriler akademik dilde olmalı, arama motoru çevirisi olmamalıdır.
8. Danışman, tez konusu ile ilgili olarak araştırma altyapısı hakkında öğrenciyi yönlendirmeli, yol göstermeli ve rehberlik yapmalıdır.
9. Danışman, uygulamalarında şeffaf, tutarlı, adil ve tarafsız olmalıdır.
10. Danışman, araştırma sonucunda toplanan bilgilerin tasnifi, analizi ve yorumlanması konusunda öğrenciye yardımcı/yol gösterici olmalıdır.
11. Danışman, tezin içerik, tartışma ve sonuçlarının kaliteli olması konusundan sorumludur.
12. Danışman, öğrenciye yeterli zaman ayırmalı, sorularına/taleplerine yapıcı cevap vermeli, yol gösterici olmalı, akademik ve bireysel gelişimine katkı sağlamalıdır.
13. Danışman, öğrencinin görüşlerine saygı duymalı, empati yapmalı, bireysel ve akademik becerilerinin gelişmesine zemin hazırlamalı, kolaylaştırmalıdır.
14. Danışman, tezin Enstitünün tez yazım kurallarına göre yazılıp yazılmadığını kontrol etmelidir. Yazım kurallarına göre yazılmayan tezin öğrenci tarafından düzeltilmesini sağlamalıdır.
15. Danışman, danışmanı olduğu öğrencilere öğrenme süreçlerini kolaylaştırma hususunda rehberlik yapmalıdır.
16. Danışman, öğrencilerin kritik-analitik düşünme becerilerinin gelişmesine katkı sağlamalıdır.
17. Danışman, öğrencinin bağımsız araştırma yapabilme yetisinin gelişmesine, kritik-analitik düşünme becerisinin gelişmesine, akademik ve entelektüel bakış açısı kazanmasına yardımcı olmalıdır.
18. Danışman, tez yazım sürecinde öğrencinin tezini Senato tarafından kabul edilen Tez ve Proje Yazım Kılavuzunda belirtilen kurallara tam olarak riayet ettiğinden emin olmalıdır.
19. Danışman savunma aşamasına gelen bir tezi öğrencisiyle birlikte Tez ve Proje Yazım Kılavuzu, bilimsel etik ilkeler ışığında benzerlik programında taratarak kontrol etmelidir.
20. Danışman ve öğrenci, özellikle Yüksek Lisans tez savunmasına girmeden önce mutlaka genel not ortalamasının (GANO) 4.00 üzerinden 2.50 olmasına dikkat edilmelidir.
21. Danışman, savunma neticesinde verilen küçük düzeltmelerin öğrenci tarafından başarılı bulunan tezin mezuniyet için Enstitüye teslimi öncesi gerekli yasal süreler içinde son kontrollerini yapmalıdır.
22. Danışman savunmada uzatma verilen tezin ikinci savunmasından en az 15 iş günü öncesinde tezi öğrencisiyle birlikte Tez ve Proje Yazım Kılavuzu, bilimsel etik ilkeler ışığında benzerlik programında tekrar taratarak kontrol etmeli ve savunma tarihi belirlemelidir.
23. Öğrenci tez çalışmasının hangi aşamada ve ne durumda olduğunu bilmeli, danışmanı tarafından yönlendirildiğini ve onunla kolaylıkla iletişim kurabileceğini hissetmelidir.

24. Tez teslim edilmeden önce, danışman ve ABD/ASD Başkanlığı tarafından son denetimleri yapılarak onay verilmeli/tez kontrol formu doldurularak imzalanmalı ve tezle Enstitüye teslim edilmelidir.

Kabul Edildiği SENATO	
Tarihi	Toplantı Sayısı/Karar Sayısı
04.11.2021	17/05